

557755

Zagospodarowanie ruin Kościoła p.w. św. Mikołaja
i placu przy Rynku
OPIS KONCEPCJI
PROGRAMOWO - PRZESTRZENNEJ

Idea

Ideą przewodnią projektu przebudowy kościoła jest rekonstrukcja formy oryginalnej dominanty Starego Miasta w Głogowie oraz zabezpieczenie jej ruin przed dalszą dewastacją i zniszczeniem. Proponuje się odtworzenie sylwetki kościoła sprzed 1939 roku, rekonstruując połacie dachowe oraz szczyt wieży kościelnej przy użyciu konstrukcji stalowej i całkowitego przeszklenia.

Powstanie w ten sposób obiekt niezwykle, z ogromnym ładunkiem dramatycznej ekspresji, znakomicie nadający się do prezentacji sztuki w formie przedstawień, koncertów lub ekspozycji. Zachowane zostanie świadectwo historii, którą powinniśmy pamiętać, wznosząc na starych murach nową, niepowtarzalną wartość.

Główne założenia projektu

- Utrzymanie historycznej struktury obiektu i wszystkich elementów istniejących z maksymalnym zachowaniem i zabezpieczeniem substancji zabytkowej
- prostota i umiar zastosowanych środków wyrazu i zdecydowane skonstrastowanie ich w materiale w stosunku do substancji oryginalnej
- uzyskanie najlepszego rozwiązania funkcjonalno – przestrzennego, spełniającego wymagania współczesnej techniki i standardów użytkowych
- zapewnienie możliwości swobodnej transformacji przestrzeni w trakcie użytkowania obiektu

Rozwiązanie funkcjonalno - przestrzenne

Istniejąca otwarta przestrzeń wewnątrz kościoła zostanie wykorzystana jako wielofunkcyjna sala, w której mogą odbywać się koncerty, przedstawienia parateatralne, oficjalne uroczystości oraz wystawy dzieł sztuki. Obiekt też może być użytkowany na cele sakralne, szczególnie w duchu ekumenicznym.

W przestrzeni centralnej umieszczono scenę na podnośnikach hydraulicznych, które będzie można ustawiać w sposób dogodny dla różnych prezentacji i wydarzeń artystycznych. Może stanowić podium dla chóru oraz orkiestry w formie schodkowej, wyniesienie sceny lub ołtarza. Estradę można rozbudowywać w różnych kierunkach. Ponad estradą zostanie skonstruowany baldachim akustyczny o regulowanej wysokości, połączony ze stalową konstrukcją dachu, na którym zamontuje się oświetlenie sceny, sterowane z kabiny umieszczonej w ścianie tylnej, Aparaty oświetleniowe zostaną zainstalowane też na ścianach bocznych.

W łuku na styku z prezbiterium zrekonstruowana zostanie belka tęczowa. Z niej spuszczone będzie ekran, na który można rzucać obrazy stanowiące tło dla przedstawień. Główne głośniki do nagłośnienia frontowego umieszczone zostaną w linii krawędzi estrady. Kabina sterująca - w ścianie tylnej na poziomie +1.

Drewniane krzesła mogą być ustawiane na różne sposoby w zależności od aranżacji przedstawień, z możliwością łączenia ich w rzędy. Możliwe jest też montowanie podestów dla podwyższenia miejsc w tylnych rzędach nawy głównej. Przewiduję też usunięcie wszystkich miejsc siedzących w czasie funkcjonowania wystawy do przestrzeni magazynowej.

Znajdujące się po prawej stronie zabudowania „kaplicy loretańskiej” proponuje się wykorzystać jako zaplecze dla sceny, w którym znajdą miejsce: garderoby dla artystów, magazyn rekwizytów i instrumentów. Pomieszczenie dawnej kaplicy pozostanie zachowane jako dodatkowa mała sala zebrań i prób. Zaprojektowano tam też dodatkową lożę dla widzów specjalnych na poziomie +1.

Oczywiście obiekt ten nie będzie pełnowymiarowym budynkiem teatralnym, z całym zapleczem scenicznym, ale przy odrobinie pomysłowości i uproszczeń, można w nim realizować wiele przedstawień i zapewne wszystkie koncerty, którym niezwykła sceneria doda szczególnego blasku.

Wejście główne pod wieżą prowadzi do foyer, oddzielonego przeszkloną ścianą od sali. Towarzyszy mu obsługa szatniowa, uzupełniona przez niezbędne urządzenia higieniczno – sanitarne. Dawne kaplice mogą stanowić dodatkowe foyer n.p. ze sprzedażą napojów, oraz miejsca ekspozycji czasowych. W bocznym wejściu umieścić można kasę, obok niej pomieszczenie ochrony obiektu, w którym zbiegać się będą wszystkie systemy sterowania instalacjami oraz monitoring antywłamaniowy.

Po obu stronach wieży usytuowano klatki schodowe prowadzące na poziom + 1 i + 2. Na poziomie +1 umieszczono pomieszczenia biurowe oraz kabinę operatora, kabiny dla tłumaczy, wyposażone w instalacje audio-wizualne oraz nagłośnienia, pozwalające na korzystanie w nich ze wszelkich środków przekazu z wykorzystaniem wideoprojektorów.

Wykorzystano istniejący otwór w murze na poziomie +1 do poprowadzenia wejścia na schody wewnątrz wieży, prowadzące na platformę widokową.

Na poziomie +2 przewiduje się przestrzeń wystawową ze stałą ekspozycją, po jednej stronie – n.p. historii kościoła na tle historii miasta Głogowa, po drugiej – zestawienie skarbów architektury Dolnego Śląska. Na tym poziomie istnieje też możliwość umieszczenia niszy organowej oraz dodatkowych galerii dla widzów.

Schody po lewej stronie mogą umożliwić zejście do krypty, miejsca pochówku, udostępnionej do zwiedzania. (Na temat krypty nie posiadamy w chwili obecnej żadnych informacji).

Budynek w parterze zapewnia wymogi dostępu i przebywania osób niepełnosprawnych, w tym poruszających się na wózkach inwalidzkich.

Przewiduje się wykonanie ogrzewania podłogowego.

Wentylatornię usytuowano w przestrzeni stropowej pod dachem pomieszczeń kaplicy.

Konstrukcja

Przewiduje się odtworzenie zawalonych części sklepień krzyżowych w dwóch nawach bocznych, wraz z przebudową zniszczonych i uszkodzonych łęków oraz przesyćcie spękanych ścian i murów. Wykonane zostaną brakujące stropy oraz schody w konstrukcji żelbetowej. Wprowadzony będzie wieniec żelbetowy obwodowy po murach w osłonie cegły, na którym osadzona zostanie konstrukcja dachu.

Dach przeszklony, dwuspadowy, o układach poprzecznych, podpartych w czterech

miejscach, wykonany będzie ze szkła plastycznego typu BIGLASS.

Konstrukcję nośną stanowią będą belki wykonane z wielu warstw płyt szklanych.

Elementy szklane łączone będą elementami ze stali nierdzewnej. W partii nad sceną, gdzie brakuje podpór środkowych, dach będzie wsparty za pośrednictwem konstrukcji stalowej. Całość konstrukcji, zarówno w zakresie układów poprzecznych, jak i w kierunku podłużnym stężona będzie za pomocą cięgien stalowych. Cięgna będą również zabezpieczać układy poprzeczne przed ssaniem wiatru. Tężniki w postaci belek szklanych, o konstrukcji podobnej jak krokwie, biegnące prostopadle do uków poprzecznych, pełnić będą funkcję montażową oraz stabilizującą dach.

Częściowa nadbudowa wieży polegałaby na wykonaniu głównej konstrukcji stalowej słupowo – płytowej (stropowej), do której mocowane byłyby ściany szklane ze szkła plastycznego BIGLASS z żebrami szklanymi. Dach wieży wykonany byłby ze szkła uźebrowanego od dołu.

W Kaplicy Loretańskiej zostanie odtworzona dawna bryła dachu, krytego dachówką.

Rozwiązania materiałowe

Istniejące mury i filary będą pozostawione, poddane oczyszczeniu i uzupełnione w taki sposób, aby zabezpieczyć ich statykę i umożliwić przekrycie dachem. Mury ceglane zostaną w brakujących partiach uzupełnione cegłą o podobnych wymiarach z zaznaczeniem, że ubytki zostały uzupełnione współcześnie.

We wszystkich oknach odtworzone zostaną maswerki, uzupełnione szkłem artystycznym stanowiącym nowoczesną odmianę witraży. Bramy będą drewniane, w nawiązaniu do historycznych lecz nowoczesne w formie.

Elementy stalowe oraz ślusarka ścian działowych pokryte zostaną farbą proszkową w kolorze stali nierdzewnej.

Posadzka wyłożona zostanie płytami z szarego granitu, z nawiązaniem do istniejących podziałów kamienia. W tej posadzce uwidocznione będzie miejsce posadowienia nieistniejących filarów. Podesty sceny na podnośnikach wykonane będą z drewna.

Zagospodarowanie placu

Przewidziano dwie możliwości zagospodarowania istniejącego obecnie placu przed kościołem:

1 etap

Pozostawienie placu z wykorzystaniem rzeźby terenu, (ze spadkiem w stronę północną,) do utworzenia terenowego amfiteatru, z miejscem na scenę – estradę po stronie ratusza. Można w posadzce uwidocznić wątki rysunku murów dawnych kamienic, pozostawiając w ich obrębie tereny zielone. Przewiduje się nasadzenie szpalerów drzew po obu stronach placu oraz możliwość montażu ekranu – tła dla estrady z projekcjami z budynku Ratusza. Zachowane podziemia budynków naprzeciw ratusza można ewentualnie zrekonstruować, lokując tam kawiarnię.

Plac przed wejściem do kościoła mógłby być przeznaczony na parking.

2 etap

Ponowne zabudowanie całego kwartału dawnej zabudowy, co będzie zgodne z zaleceniem konserwatora zabytków, który stara się odtworzyć klimat starego miasta Głogowa. Proponujemy zlokalizowanie tam – zamiast zabudowy

mieszkańcowej – miejskiego ośrodka kultury, który mógłby stanowić cenne uzupełnienie powstającej sali widowiskowej w budynku dawnego kościoła. Posiadać będzie zaplecze hotelowo – biurowe obiektu, centrum konferencyjne, połączone z gastronomią, salę multifunkcyjną oraz sale zajęć artystycznych dla dzieci i młodzieży – szkołę muzyczną i plastyczną, zajęcia z rytmiki i baletu, naukę języków obcych.

Pod tym budynkiem zlokalizowano parking podziemny.

Letnią scenę dla imprez masowych można wtedy umieścić na placu naprzeciwko wejścia do kościoła.

Uwaga: naniesiona na rysunku bryła budynku wskazuje na proponowaną skalę zabudowy, nie jest jeszcze rozwiązaniem funkcjonalno – przestrzennym.

Istnienie placu na tym terenie, zwłaszcza po uzupełnieniu zabudowy otaczającej może być dobrym rozwiązaniem funkcjonalnym, jednakże istniejący obecnie rynek wokół ratusza jest obszerny i daje duże możliwości wykorzystania go pod różnego rodzaju imprezy artystyczne. Powstanie w miejscu brakującego kwartału nowoczesnego ośrodka kultury byłoby również dobrym rozwiązaniem: uzupełnieniem południowej pierzei Rynku. Dlatego w projekcie uwzględniono możliwość wykonania dwóch wariantów realizacji, w zależności od posiadanych środków oraz potrzeb miasta.

Decyzja należy do władz oraz mieszkańców Głogowa.

Zestawienie danych:

powierzchnia zagospodarowania terenu	-	ok. 9 000 m ²
powierzchnia zabudowy:	-	2 032 m ²
Powierzchnia użytkowa:		
- poziom 0	-	1 589 m ²
(w tym sala		718 m ²)
- poziom +1	-	448 m ²
- poziom +2	-	290 m ²
razem	-	2 327 m ²
kubatura:	-	38 260 m ³
liczba miejsc siedzących w sali	-	min 600